

T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi

2024 Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar Raporu



T.C.
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ



İKÜ SÜRKAM
İstanbul Kültür Üniversitesi
Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi

İçindekiler

1. İstanbul Kültür Üniversitesi Hakkında.....	1
1.1.Tarihsel Gelişim ve Güncel Durum.....	1
1.2.Misyonumuz	1
1.3.Vizyonumuz	1
1.4.Değerlerimiz.....	1
2. Kurumsal Politikalar	2
2.1.Açık Bilim Politikası	2
2.2.Araştırma Politikası	2
2.3.Enerji Politikası.....	3
2.4.Toplumsal Katkı Politikası	3
2.5.Yönetişim Politikası.....	3
2.6.Hesap Verebilirlik ve Şeffaflık Politikası	3
2.7.Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikası	4
2.8.Eğitim Öğretim Politikası	4
3. Uluslararası Üyelikler	5
3.1.Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı (UN SDSN)	5
3.2.Birleşmiş Milletler Akademik Etki Ağı (UNAI)	5
4. İKÜ’de Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar	6
4.1.Üniversitede Düzenlenen Etkinlikler	6
4.1.1. MONDIACULT: Sürdürülebilir Kalkınmanın Lokomotifi Olarak Kültür Zirvesi	7
4.1.2. SKA 11’e Yönelik Gerçekleştirilen Etkinlikler	11
5. SKA 11’e Yönelik Yürütülen Akademik Faaliyetler	13
5.1.Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar Amacına İlişkin Yayınların Detayları.....	13
5.2.SKA 11 Kapsamında Geçmiş 4 Yıla İlişkin Akademik Yayın Sayıları	14
6. SKA 11’e İlişkin Programlar	16

Tablolar Listesi

Tablo 1: SKA 11’e Yönelik Gerçekleştirilen Etkinlikler.....	11
Tablo 2: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar Amacına İlişkin Yayınların Detayları	13
Tablo 3: SKA 11’e Yönelik Programlar	16

Grafikler Listesi

Grafik 1: SKA 11’e Yönelik Geçmiş 4 Yıla İlişkin Yayın Sayıları Çizgi Grafiği.....	14
Grafik 2: SKA 11’e Yönelik Geçmiş 4 Yıla İlişkin Yayın Sayıları Kümelenmiş Çubuk Grafiği	15

Rektör Yazısı



Sürdürülebilirlik, artık sadece çevresel bir hassasiyet değil; toplumsal adaletin, ekonomik istikrarın ve kültürel devamlılığın ayrılmaz bir parçasıdır. İstanbul Kültür Üniversitesi olarak bizler de bu bütüncül anlayışı sahipleniyor, yükseköğretimin dönüştürücü gücünü küresel hedeflerle buluşturmayı önemsiyoruz.

Geride bıraktığımız yıl boyunca, sürdürülebilir kalkınma hedeflerini kurumsal kültürümüzle daha derin bir şekilde özdeşleştirmeye yönelik pek çok adım attık. Öğrenci katılımının teşvik edildiği projelerle, gençlerimizin sadece bilgi değil, sorumluluk da taşıyan bireyler olarak yetişmelerini amaçladık.

2024 yılı; doğa temelli çözümlere olan yatırımların artması, döngüsel ekonomi modellerinin benimsenmesi ve Avrupa Birliği Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi gibi düzenlemelerle, küresel ölçekte önem arz eden bir yıl olmuştur. Bu gelişmeler, üniversitelerin eğitim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetlerinde sürdürülebilirlik ilkelerini daha hızlı entegre etmeleri gerekliliğini göstermektedir. Bu bağlamda İstanbul Kültür Üniversitesi olarak, kaynakların bilinçli kullanıldığı, fırsat eşitliğinin sağlandığı ve ortak değerlerin yaşatıldığı bir gelecek için iş birliğine, bilgiye ve dayanışmaya dayalı güçlü adımlar atmayı sürdüreceğiz.

Prof. Dr. Fadime Üney-Yüksektepe
İstanbul Kültür Üniversitesi Rektörü

Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi Koordinatörü Yazısı



Değerli Paydaşlarımız,

İklim krizi, biyoçeşitlilik kaybı ve sosyal eşitsizlikler gibi küresel sorunların derinleştiği bu dönemde, üniversitelerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik sorumlulukları her geçen gün artmaktadır. Bu bağlamda 2024 yılı raporumuz, İstanbul Kültür Üniversitesi'nin sürdürülebilirlik sorumluluğu bilinciyle gerçekleştirdiği çalışmaların bir yansıması niteliğini taşımaktadır. Dünyamızın karşı karşıya olduğu özellikle ekonomik ve çevresel zorlukları, hepimiz için ortak bir harekete geçme çağrısı niteliğindedir.

İstanbul Kültür Üniversitesi olarak, bu çağrıya cevap verme kararlılığıyla çıktığımız yolda, 2024 yılında da önemli adımlar attığımızı paylaşmak istiyoruz. Eğitimde sürdürülebilirlik odağımızı güçlendirerek, tüm programlarımızda bu perspektifi yaygınlaştırma çabalarını sürdüren İstanbul Kültür Üniversitesi; toplumsal dönüşüm için akademik bilgiyi pratik çözümlere dönüştürme hususunda paydaşları ile birçok sosyal sorumluluk projesi hayata geçirmiştir. 2024 yılında da lokal ve global iş birliklerimizi genişleterek, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sağlayan yeni ortaklıklar kuran İKÜ, öğrencilerinin kendini gerçekleştirme yolunda potansiyelini harekete geçirerek, iş hayatında ihtiyaç duyacakları bilgileri nitelikli eğitimi ile sağlamıştır.

Tüm İKÜ mensupları ile birlikte, daha sürdürülebilir bir gelecek inşa edeceğimize olan inancımız tamdır. Bu anlamlı yolculukta bizlere eşlik eden, katkı sunan ve ilham veren tüm paydaşlarımıza içten teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Burcu YAVUZ TİFTİKÇİGİL
İstanbul Kültür Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi Müdürü

1. İstanbul Kültür Üniversitesi Hakkında

1.1. Tarihsel Gelişim ve Güncel Durum

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce 9 Temmuz 1997 tarihinde kabul edilen 4281 sayılı Kanun uyarınca Kültür Koleji Eğitim Vakfı (KEV) tarafından kurulan İstanbul Kültür Üniversitesi (İKÜ), Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ve Türk milletinin "çağdaş medeniyet seviyesini aşma" yolunda değişmez hedefine ulaşmasının gençlerimizin nitelikli bir eğitim almaları ile mümkün olduğu bilinciyle kaliteli yükseköğretim hizmeti vermektedir.

İKÜ; 1997-1998 Akademik Yılı'nda 157 öğrenci ve 32 kişilik akademik kadrosuyla Fen-Edebiyat Fakültesi (Matematik-Bilgisayar Bölümü), İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İşletme Bölümü), Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi (İnşaat Mühendisliği ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümleri) olmak üzere üç fakültede ve İşletmecilik ve Teknik Bilimler Meslek Yüksekokullarında (İşletmecilik Programı ve Bilgisayar Programcılığı) faaliyetlerine başlamıştır. İKÜ ilk ön lisans mezunlarını 1999 yılında İşletmecilik ve Teknik Bilimler MYO programlarından, ilk lisans mezunlarını (38 mezun) ve ilk lisansüstü mezunlarını (10 mezun) ise 2001 yılında vermiştir. 2021-2022 Akademik Yılı sonunda ön lisans programlarından 887, lisans programlarından 1786, yüksek lisanstan 300 ve doktora programlarından 15 mezun olmak üzere toplam 2973 mezun vermiştir. Uluslararası bir iklime sahip olan İKÜ'de ön lisansta 3392, lisansta 8778, lisansüstünde 1265 olmak üzere toplam 13,596 öğrenci öğrenim görmektedir. 1999 ile 2025 yılları arasında toplam mezun sayısı 41290'a ulaşmıştır.

1.2. Misyonumuz

İstanbul Kültür Üniversitesi'nin (İKÜ) misyonu; mesleki yetkinlik ve yaratıcılığı temel alarak çok yönlü ve eleştirel düşünebilen bireyler yetiştirmek; bilimsel, sanatsal ve kültürel faaliyetleri artırarak topluma katkı sunmaktır.

1.3. Vizyonumuz

İstanbul Kültür Üniversitesi'nin (İKÜ) vizyonu; toplumsal ilerlemeye, yaşam boyu öğrenmeye ve bilime hizmet eden yenilikçi faaliyetler ile geleceğe yön veren bir üniversite olmaktır.

1.4. Değerlerimiz

- Atatürk ilkelerine bağlı olmak.
- Çağdaş ve evrensel olmak.
- İnsan odaklı olmak ve insan haklarına saygılı olmak.
- Toplumsal ve sosyal sorumluluk bilinci sahibi bulunmak.
- Bireylerin gelişimine, yeteneklerine önem vermek.
- Doğaya saygılı ve çevre duyarlılığına sahip bulunmak.
- Evrensel bilgi, bilimsel düşünce, etik, ortak akıl ve katılımcı yönetim ilkelerine bağlılık.
- Çok yönlü ve üretken olmak.

- Eğitim-öğretimde öğrenci merkezli olmak.
- Süreç ve sonuç odaklı olmak.
- Sürekli iyileştirme ve yenilik arayışı içinde olmak.
- Düşünce ve inançlara saygılı olmak.
- Yenilikçi, yaratıcı, paylaşımcı, güvenilir, şeffaf ve hesap verebilme bilincine sahip olmak.

2. Kurumsal Politikalar

İstanbul Kültür Üniversitesi, sürdürülebilirliği kurumsal karar alma süreçlerinin merkezine konumlandırmakta; akademik faaliyetlerin yanı sıra yönetsel uygulamalarıyla da SKA'lara katkı sunmayı stratejik bir öncelik olarak benimsemektedir. Bu kapsamda; çevresel ayak izini azaltmaya, sosyal sorumluluk projelerini desteklemeye ve ekonomik sürdürülebilirliği güçlendirmeye yönelik kapsamlı politikalar hayata geçirilmektedir.

Sürdürülebilirliğe katkı sağlayan kurumsal politikalar şu şekildedir:

2.1. Açık Bilim Politikası

İstanbul Kültür Üniversitesi, bilimsel üretimin erişilebilir, şeffaf ve yeniden kullanılabilir olmasını teşvik etmek amacıyla Açık Bilim Politikası'nı benimsemiştir. Bu politika kapsamında:

- Açık erişim ilkesiyle tüm akademik yayınların dijital arşivde (DSpace@İKÜ) paylaşılması,
- Araştırma verilerinin FAIR (Bulunabilir, Erişilebilir, Birlikte Çalışabilir, Yeniden Kullanılabilir) prensiplerine uygun yönetimi,
- Açık ders kaynakları ve açık eğitim materyallerinin desteklenmesi,
- Lisanslama süreçlerinde Creative Commons gibi açık lisansların kullanımı teşvik edilmektedir.

Politika, üniversitenin sürdürülebilir bilgi ekosistemi oluşturma hedefiyle paralel olarak, araştırmacıları açık bilim uygulamalarına yönlendirmeyi amaçlamaktadır.

2.2. Araştırma Politikası

Üniversitemiz eğitim-öğretimi yaratıcı ve çağdaş temeller üzerinde sürdürürken nitelikli ve başarılı öğrencileri İKÜ'ye kazandırarak üniversite yaşamında ihtiyaç duyacakları akademik desteği karşılamayı hedefler.

Üniversitemiz, öğrenci merkezli eğitim anlayışına dayanan, öğrencilerin kendi tercihleri doğrultusunda uzmanlaşmalarına izin veren, bütüncü eğitim felsefesini benimser. Ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitimlerde, araştırma temelli yaklaşımlar ve öğrencilerin araştırma süreç ve problemlerini tanımlarını sağlayan, araştırarak öğrenmelerini teşvik eden yöntemler programların birer parçasıdır.

Eğitim ve öğretime ait süreçler "Planlama-Uygulama-Kontrol etme-Önlem alma (PUKÖ)" döngüsüne uygun olarak yönetilir.

2.3. Enerji Politikası

Eğitim sektöründe öncü eğitim kurumlarından olan T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi 'Çevrenin Korunması ve Küresel Isınmanın Önlenmesi' amacıyla enerji tüketiminin ve maliyetlerinin azaltılması, doğal çevrenin ve gelecek nesillerin yaşam alanlarının korunması ve ekonomik sürdürülebilirliğin sağlanması adına;

- Eğitim ve sosyal alanlarda kullanılan enerjinin yoğunluğunu azaltmak;
- Küresel Amaçların ve enerji hedeflerin gerçekleştirilmesi için gerekli bilgi ve kaynakları sağlamak;
- Akademik ve idari personel ile iş ortaklarımızın enerji verimliliği konusunda farkındalıklarının artırılmasını sağlamak

gibi ilkeleri benimsemiştir.

2.4. Toplumsal Katkı Politikası

Toplumsal katkı bir sorumluluktur. Çevresine, gruplara ayırmadan tüm bireylere, ekolojik sorunlara kalıcı çözümler bulmak üzere çalışmalar gerçekleştirmek İstanbul Kültür Üniversitesinin sosyal sorumluluğudur.

Bu kapsamda Üniversitemiz, yasal zorunlulukların ötesinde verimlilik esasına dayalı, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir ekonomik koşullar sağlayabilmek için tüm paydaşlarla iş birliği halinde çalışır. Topluma hizmet faaliyetlerini sürekli iyileştirmede, üniversitenin planlama ve yönetim yaklaşımı "Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al" döngüsü ile desteklenir.

2.5. Yönetişim Politikası

Üniversitemiz; eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim başlıkları altında yaşam boyu öğrenmeyi destekleyen öğrenci merkezli eğitim programları, yetkin öğretim elemanları ve akademik destekler ile ülkenin küresel hedeflerine katkıda bulunabilecek yetkinliklere sahip öğrenciler mezun edilmesini; çevresel ve sosyal alanlarda duyarlı ve farkındalığı yüksek uygulamalar gerçekleştirerek topluma fayda sağlayacak konularda bilinçli bireylerin yetişmesine imkân sağlanmasını ve hizmet kalitesinin sürdürülebilirliğini, kalite odaklı sürdürülebilir yönetim sistemi ile gerçekleştirmeyi taahhüt etmektedir.

2.6. Hesap Verebilirlik ve Şeffaflık Politikası

İstanbul Kültür Üniversitesi, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerini temel alarak, kurumsal tanıtım ve görünürlüğün geliştirilmesi, kaynakların ve yetkilerin sınırlarının belirlenmesi, yöneticilerin ve diğer personelin sorumluluklarının netleştirilmesini hedeflemektedir.

Üniversitemizin misyonu, amaçları ve hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmalar, ölçümleme ve değerlendirmelere tabi tutulmakta ve sonuçlar tüm paydaşlarla şeffaf bir şekilde paylaşılmaktadır. Bu politika ile İKÜ, faaliyetlerinin her yönüyle kalitesini koruyup yükseltmeyi ve iletişim kurduğu tüm birey ve kurumlarla sürdürülebilir bir güven ilişkisi kurmayı amaçlamaktadır.

2.7. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikası

İstanbul Kültür Üniversitesi'nin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planının temelini Birleşmiş Millet Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından beşincisi olan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" oluşturmaktadır.

Evrensel değerleri benimseyen bir akademik kurum olarak İstanbul Kültür Üniversitesi, toplum içinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği'nin sağlanmasına katkı sağlamayı görevleri arasında kabul etmektedir. Üniversitemizin anayasasında "Kültürlü, her düşünce ve inanca saygı duyar. Farklı düşüncelerin ifade edilmesine fırsat verir ve bunu doğal bir hak sayar. Düşünce ve inanç özgürlüğündeki sınır, öteki insanların hak ve özgürlükleri, evrensel insan hakları, ulusal varlık ve bütünlüğümüz, bilim ve aklın çizdiği çerçeve, Atatürk ilke ve devrimleridir." maddesi yer almaktadır (İstanbul Kültür Üniversitesi Anayasası). Bu madde üniversitemizin tüm faaliyet ve süreçlerde eşitlikçi ve kapsayıcı bir yaklaşım geliştirme hedefi ve vaadini ortaya koyar.

İstanbul Kültür Üniversitesi, eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirme faaliyetlerinden toplumsal cinsiyet eşitliğine katkı sağlamak amacıyla tüm akademik personeli teşvik etmekte, bünyesinde bulundurduğu uygulama ve araştırma merkezleri ve akademik birimleri ile toplumsal sorumluluk bilinci doğrultusunda üniversitenin bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliğini ve toplumsal katkısını artırmayı hedeflemektedir.

2.8. Eğitim Öğretim Politikası

Üniversitemiz eğitim-öğretimi yaratıcı ve çağdaş temeller üzerinde sürdürürken nitelikli ve başarılı öğrencileri İKÜ'ye kazandırarak üniversite yaşamında ihtiyaç duyacakları akademik desteği karşılamayı hedefler.

Üniversitemiz, öğrenci merkezli eğitim anlayışına dayanan, öğrencilerin kendi tercihleri doğrultusunda uzmanlaşmalarına izin veren, bütünlüyci eğitim felsefesini benimser. Ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitimlerde, araştırma temelli yaklaşımlar ve öğrencilerin araştırma süreç ve problemlerini tanımalarını sağlayan, araştırarak öğrenmelerini teşvik eden yöntemler programların birer parçasıdır.

Eğitim ve öğretime ait süreçler "Planlama-Uygulama-Kontrol etme-Önlem alma (PUKÖ)" döngüsüne uygun olarak yönetilir.

3. Uluslararası Üyelikler

İstanbul Kültür Üniversitesi sürdürülebilirliği yalnızca bir politika değil, gelecek nesillere karşı ortak sorumluluğun bir yansıması olarak görmektedir. Bu doğrultuda, evrensel değerlerle uyumlu adımlar atmayı ve Birleşmiş Milletler'in küresel hedeflerine katkı sağlamayı misyonunun ayrılmaz bir parçası kabul etmektedir.

Dünyanın karşı karşıya olduğu iklim krizi, sosyal eşitsizlikler ve ekosistem kayıpları gibi karmaşık sorunlar, ancak kolektif çaba ve uluslararası iş birlikleriyle aşılabilecek niteliktedir. Bu bilinçle, Üniversite; Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı (UNSDSN) ve Birleşmiş Milletler Akademik Etki Ağı (UNAI) gibi uluslararası platformlara aktif katılım sağlayarak, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşma yolunda küresel dayanışmaya destek vermiştir.

3.1. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı (UN SDSN)

Eski BM Genel Sekreteri Ban Ki-Moon ve dünyaca ünlü ekonomi profesörü Jeffrey Sachs tarafından 2012 yılında kurulmuştur. UNSDSN, BM Genel Sekreterliğinin himayesinde, dünya üniversitelerini, düşünce kuruluşlarını ve ulusal laboratuvarları Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) ve Paris Anlaşması konusunda harekete geçirmek ve bilimsel kanıtları çözümlere dönüştürmek için çalışmaktadır.

Küresel, bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerde SKA başarılarını en üst düzeye çıkarmak için bilim, politika ve kalkınma uygulamaları arasındaki kesişme noktasında görev almaktadır. BM kuruluşları, çok taraflı finansman kuruluşları, özel sektör, hükümetler, akademi ve sivil toplum temsilcileri ile iş birliği içerisinde faaliyetlerini sürdürmektedir. SKA'ların uygulanması için bilim temelli yolları destekleyerek, sürdürülebilir kalkınma için bağımsız izleme ve hesap verebilirliği teşvik eden UNSDSN; sürdürülebilir kalkınmadaki öncelikleri belirlemek ve uzun vadeli SKA politikalarını ve yollarını uyarlamak için bilim temelli geri bildirim döngüleri geliştirmektedir.

3.2. Birleşmiş Milletler Akademik Etki Ağı (UNAI)

Birleşmiş Milletler Akademik Etki Ağı (UNAI), insan haklarının geliştirilmesi ve korunması, nitelikli eğitime erişilmesi ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına katkıda bulunulması amacıyla Dünya çapındaki yükseköğretim kurumlarını bir araya getiren kuruluştur.

UNAI 2010 yılından bugüne, 150'den fazla ülkede, 1.600'den fazla üye kurum ile öğrencileri, akademisyenleri ve bilim insanlarını içeren 25 Milyondan fazla kişiye ulaşarak, Dünya çapında tematik bir zenginliği temsil etmektedir. Oluşturulan bu uluslararası ortaklık ağı kapsamında, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşılmasına yönelik etkinlikler, fikir paylaşımları, araştırma sonuçları ve iyi uygulama örnekleri gibi yararlı faaliyetlerin paylaşılabileceği bir platform oluşturulmuştur. Akademik Etki Ağı'na üyelik herhangi bir mali yükümlülük gerektirmemekte olup, üyelerin temel sorumluluğu UNAI ilkeleri ile Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını aktif biçimde desteklediklerini kanıtlamaktır.

Bu bağlamda Birleşmiş Milletler Akademik Etki Ağı, yükseköğretim kurumlarının nitelikli eğitimi karşılaması ve iş süreçlerinde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını hayata geçirmeleri konusunda kritik öneme sahiptir.

4. İKÜ’de Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar

SKA 11: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar, kentlerin herkes için kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir hâle getirilmesini hedeflemektedir. Bu amaç, nüfusun büyük çoğunluğunun kentlerde yaşadığı günümüz dünyasında hem çevresel sürdürülebilirlik hem de sosyal kapsayıcılık açısından kritik bir rol üstlenmektedir. Plansız şehirleşme, altyapı yetersizlikleri, sosyal eşitsizlik, kültürel mirasın tahribatı ve afet riskleri gibi sorunlar; kentlerin sürdürülebilirliğini tehdit eden temel unsurlar arasında yer almaktadır. SKA 11 bu bağlamda, kent planlamasında kapsayıcılığı, afetlere karşı dayanıklılığı, sürdürülebilir ulaşımı ve kültürel mirasın korunmasını merkeze almaktadır.

Bu amaca yönelik başlıca göstergeler arasında; kentlerde güvenli ve uygun fiyatlı konuta erişim, sürdürülebilir ulaşım sistemlerinin yaygınlığı, hava kalitesi ve atık yönetimi uygulamaları, afet risk azaltma stratejilerinin varlığı, kültürel ve doğal mirasın korunma düzeyi gibi ölçütler yer almaktadır. Göstergeler, yalnızca fiziksel altyapıya değil; aynı zamanda sosyal bütünleşme, mekânsal adalet ve kültürel süreklilik gibi daha geniş ölçekli sürdürülebilirlik parametrelerine dayanmaktadır.

SDSN 2024 Türkiye Raporu’na göre, Türkiye SKA 11 kapsamında kısmi ilerleme kaydetmiş ancak kentleşme, ulaşım, hava kalitesi ve afet riski yönetimi gibi alanlarda hâlen ciddi yapısal iyileştirmelere ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Özellikle kentsel nüfusun hızla artması, kent içi eşitsizliklerin derinleşmesi ve tarihi/kültürel yapıların korunamaması, Türkiye’nin bu alandaki performansını sınırlayan başlıca faktörler olarak öne çıkmaktadır. Küresel ölçekte de SKA 11’e yönelik ilerlemelerin yavaş seyrettiği; özellikle kırılgan bölgelerde güvenli konut, kapsayıcı şehir planlaması ve afet dayanıklılığı alanlarında ciddi açıkların bulunduğu raporda vurgulanmaktadır.

İstanbul Kültür Üniversitesi, sürdürülebilir şehirler ve topluluklar hedefi doğrultusunda mimarlık, iç mimarlık, şehircilik, yapı mühendisliği, çevre tasarımı ve kültürel miras alanlarında uzman akademik kadrosu ve çok sayıda lisans/lisansüstü programı ile kapsamlı bir katkı sunmaktadır. Kentlerin fiziksel, sosyal, kültürel ve çevresel bileşenlerini bir arada değerlendiren disiplinler arası yaklaşım, üniversite genelinde sürdürülebilirlik odaklı akademik çalışmaların temelini oluşturmaktadır. Akademik yayınlar, kentsel dönüşüm projeleri, tematik etkinlikler ve saha uygulamaları aracılığıyla hem bilgi üretimi hem de toplumsal farkındalık süreçleri desteklenmekte; böylece SKA 11’e yönelik güçlü bir kurumsal katkı sunulmaktadır.

4.1. Üniversitede Düzenlenen Etkinlikler

İstanbul Kültür Üniversitesi, sürdürülebilir kalkınma hedeflerini desteklemek ve toplumsal farkındalığı artırmak amacıyla kampüs içi ve dışında çeşitli etkinlikler düzenlemektedir. Öğrenci, akademisyen ve çalışanların aktif katılımıyla gerçekleşen bu etkinlikler; Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar amacının her kesim tarafından desteklenmesine ve benimsenmesine katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda 2024 yılında İKÜ’de gerçekleştirilen etkinlikler, aşağıda yer verildiği gibidir.

4.1.1. MONDIACULT: Sürdürülebilir Kalkınmanın Lokomotifi Olarak Kültür Zirvesi



UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, İstanbul Kültür Üniversitesi ve İKÜ Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi iş birliğiyle 22 Kasım 2024 tarihinde İKÜ’de “MONDIACULT: Sürdürülebilir Kalkınmanın Lokomotifi Olarak Kültür” Zirvesi düzenlenmiştir.

Programın açılış konuşmaları UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Sayın Prof. Dr. Öcal OĞUZ, İKÜ Mütevelli Heyet Başkanı Sayın Dr. Bahar AKINGÜÇ GÜNVER ve İKÜ Rektörü Sayın Prof. Dr. Fadime ÜNEY-YÜKSEKTEPE tarafından gerçekleştirilmiştir. İKÜ Rektör Yardımcısı ve İKÜSÜRKAM Koordinatörü Sayın Prof. Dr. Burcu YAVUZ TİFTİKÇİGİL, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının gerçekleştirilmesinde üniversitelerin yerini ele alan konuşmalarını gerçekleştirmiştir. UTMK Başkanı Sayın Prof. Dr. Öcal OĞUZ tarafından sunulan açılış bildirisinde ise ilk kez 1982 yılında Meksika’da gerçekleştirilen MONDIACULT’un UNESCO’nun Kültür Sözleşmeleri kapsamındaki önemi değerlendirilmiştir.

UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Sayın Prof. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL tarafından “Somut Olmayan Kültürel Miras ve MONDIACULT” sunumu; UTMK Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Üyesi Sayın Doç. Dr. Mete TEVETOĞLU ise “Sürdürülebilir Kültürün Hukukunda Özel Bir Örnek Olarak KİFAÇ ve MONDIACULT İlişkisi” sunumunu gerçekleştirmiştir.

Programın diğer bir oturumunda, İKÜ Mimarlık Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Neslihan DOSTOĞLU ve İKÜ Sanat ve Tasarım Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Mehmet ÜSTÜNİPEK tarafından “Sürdürülebilirlik Perspektifinden Kültürün, Mimari ve Sanatsal Boyutları” paneli gerçekleştirilmiş; İKÜ Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Sayın Prof. Dr. İskender PALA tarafından “Kültürden Medeniyete” konulu konuşması ile konferans noktalanmıştır.



Resim 1: UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Sn. M. Öcal Oğuz'un Konuşması



Resim 2: İKÜ Mütevelli Heyet Başkanı Dr. Sn. Bahar Akingüç Günver'in Konuşması



Resim 3: İKÜ Rektörü Prof. Dr. Sn. Fadime Üney Yüksektepe'nin Konuşması



Resim 4: İKÜ Rektör Yardımcısı ve İKÜSÜRKAM Koordinatörü Prof. Dr. Sn. Burcu Yavuz Tiftikçigil'in Konuşması

Konuşmalara ek olarak AHBV Üniversitesi Türk Halk Bilimi Uygulama ve Araştırma Merkezine bağlı Ankara Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi rehberleri tarafından Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının gerçekleştirilmesinde somut olmayan kültürel mirasın yerine odaklanan Ihlamur Baskı Atölyesi ve Karagöz Gösterimi düzenlenmiştir. Konferans, UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun arşivinde bulunan UNESCO Dünya Mirası Listesi, SOKÜM Listeleri ve Yaratıcı Şehirler Ağı Listesi konulu fotoğraf sergisi gezisiyle tamamlanmıştır.



Resim 5: Karagöz Gösterimi



Resim 6: İhlamur Baskı Atölyesi



Resim 7: UNESCO Dünya Mirası Listesi, SOKÜM Listeleri ve Yaratıcı Şehirler Ağı Listesi konulu Fotoğraf Sergisi

4.1.2. SKA 11'e Yönelik Gerçekleştirilen Etkinlikler

Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar amacına katkı sunmak üzere 2024 yılı içerisinde İstanbul Kültür Üniversitesi'nde çok sayıda etkinlik gerçekleştirilmiştir. Üniversitemizin akademik birimleri, öğrenci kulüpleri ve uygulama-araştırma merkezleri tarafından yürütülen bu etkinliklerde; kent kültürü, kentsel dönüşüm, mimari miras, afet farkındalığı, kapsayıcı yaşam alanları ve sürdürülebilir yerel kalkınma gibi temalara odaklanılmıştır. Panel ve söyleşilerden atölye çalışmalarına, sergilerden saha odaklı sosyal sorumluluk projelerine kadar çeşitlenen uygulamalar aracılığıyla, daha yaşanabilir, kapsayıcı ve dirençli şehir yapılarının önemine dikkat çekilmesi hedeflenmiştir. İlgili etkinliklere yönelik detaylar Tablo 1'de aktarıldığı şekildedir:

Tablo 1: SKA 11'e Yönelik Gerçekleştirilen Etkinlikler

SKA 11: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar (27 Etkinlik)
"Başak Kiremit" Semineri
"MEKAN2024 İç Mimarlık Öğrencileri Ulusal Bitirme Projeleri Yarışması" Ödül Töreni ve Kolokyum
"Mimari Bir Mesele Olarak Coğrafya" Konferansı
"MONDIACULT: Sürdürülebilir Kalkınmanın Lokomotifi Olarak Kültür Zirvesi"
"Afet Sonrası Yeniden İnşa Planı" Konferansı
3rd International Conference on Engineering and Science to Achieve
Afete Dirençli Park Tasarımı ve Afet Sonrası Kullanım Senaryoları

Akademisyenlerle Söyleşiler-1: Dr. Öğr. Üyesi Aliye Rahşan Karabetça
BAF CONTROL Sunumu
Building Tomorrow: Climate-Adaptive Architecture
Dijital Geleceğe Yolculuk: İETT Bilgi İşlem Daire Başkanı ile Buluşma
International Day
İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü “Digital Panorama” Firması Teknik Gezisi
Mağaza Tasarımında Güncel Yaklaşımlar Semineri-1
Mağaza Tasarımında Güncel Yaklaşımlar Semineri-2
Merhaba Etkinliği
Miami'de İKÜ'lü Bir Mimar
Mimarlar ve İç Mimarlar Sahnede
Mimarlık Bölümü "En Başarılı Proje Ödülleri" Töreni
Mimarlık Bölümü En Başarılı Proje Ödülleri
Mimarlık Bölümü Oryantasyon Programı ve Akademik Yılı Açılışı
Mimarlık Fakültesi Açılış Paneli: Olasılıklar
Mimarlık ve İnovasyon Günü & Fotoğraf Yarışması Ödül Töreni
Selçuk Avcı ile Söyleşi
TOFD Semineri
TraMod AWARDS 2024 Ödül Töreni
Türkiye ve Dünyada Mimarlık Meslek Ortamı: Meslek Etiği

Kaynak 1: İstanbul Kültür Üniversitesi Bilgi Sistemleri Teknolojileri Daire Başkanlığı

5. SKA 11'e Yönelik Yürütülen Akademik Faaliyetler

5.1. Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar Amacına İlişkin Yayınların Detayları

İstanbul Kültür Üniversitesi bünyesinde, sürdürülebilir şehirler ve topluluklar hedefi doğrultusunda gerçekleştirilen akademik yayınlar aracılığıyla SKA 11'e yönelik bilgi üretimi desteklenmektedir. Mimarlık, şehircilik, kültürel miras, afet yönetimi, kentsel dönüşüm, yapay zekâ ve sürdürülebilir iletişim gibi çok yönlü temalarda hazırlanan çalışmalar, şehirlerin fiziksel, sosyal ve kültürel sürdürülebilirliğine ilişkin disiplinler arası katkılar sunmaktadır. Bu kapsamda, üniversitemiz akademik kadrosu tarafından ulusal ve uluslararası yayın platformlarında yayımlanan eserler, SKA 11 ile ilişkili alanlarda farkındalık oluşturmakta ve sürdürülebilir kent yaşamına dair bilimsel temelli değerlendirmelerin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Sürdürülebilirlik biliminin gelişimine katkı sağlayan bu yayınların detayları Tablo 2'de aktarıldığı şekildedir:

Tablo 2: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar Amacına İlişkin Yayınların Detayları

Demir, D. (2024). Aya Sofya'dan Kariye'ye Ağıt (s. 17). İstanbul Kültür Üniversitesi.
Demir, D. (2024). Haydi Sahipsiz Köpekler Barınağa! (s. 17). İstanbul Kültür Üniversitesi.
Demir, D. (2024). Vitrinleri Kedili Kentten Steril Sokaklara (s. 11). İstanbul Kültür Üniversitesi.
Özkan, E., Erkan Yazıcı, Y., & Gökşin, Z. A., (2024). Bir Kentsel Dönüşüm Hikayesi Sarıgöl-Yenidoğan. Ankara: İdealkent.
Deveciyan, M., & Bataklar, S., (2024). Sustainable Turkish Smes: Challenges And Opportunities In Adopting Green Competitive Strategies. Revista Amazonia Investiga , Vol.13, No.78, 27-38.
Akça, H., Kutlu, R., & İnalhan, G., (2024). A Lighting Design Proposal For The Historical Balat District. Urban Futures-Cultural Pasts: Sustainable Cities, Cultures&Crafts (Pp.152-165). Barcelona, Spain
Çelik, S., Uzunoğlu, C. P., & Uğur, M., (2024). Elektrik Endüstrisinde Kullanılan Katkılı Polyester Yalıtkanların Elektriksel Karakteristikleri . Sürdürülebilirlik Alanında Yenilikçi Çalışmalar (2024) (Pp.53-77), İstanbul: Artikel Akademi.
Bilgici, C., (2024). Üretken Yapay Zeka Ve Sürdürülebilirlik İletişimi: ChatGPT'nin İçerik Üretimi Süreçlerindeki Rolü. Ulusal Marka Yönetimi Konferansı Fenerbahçe Üniversitesi (Pp.1). İstanbul, Turkey
Ateş, A. O., ve ark. (2024). Seismic Retrofit of Substandard RC Columns Using Sprayed Glass Fiber-Reinforced Mortar And Basalt Textile Reinforcement. Journal Of Earthquake Engineering, Vol.28, No.6, 1615-1642.

Çelik, S., Uzunoğlu, C. P., Karhan, M., Özkan, Ş. G., & Uğur, M., (2024).
Inars Congress 2024 . 5th International Academic Researches for Sustainability 2024
(Pp.98-99). İstanbul, Turkey

Bilgici, C., & Özkök Şişman, Ö., (2024).
Çelişkiler Ve Çekincelerle Sürdürülebilirlik Çerçevesinde Yapay Zekâ: Open AI Markası Örneği.
Fenerbahçe Üniversitesi Ulusal Marka Yönetimi Kongresi (Pp.199-211). İstanbul, Turkey

Ertürk, A. C., & Türkdoğan, S., (2024).
The EU Experimentalist Governance in its Neighbourhood: The Case Of The Turkish Energy Sector.
EUXGLOB IV Conference, Cluj-Napoca, Romania

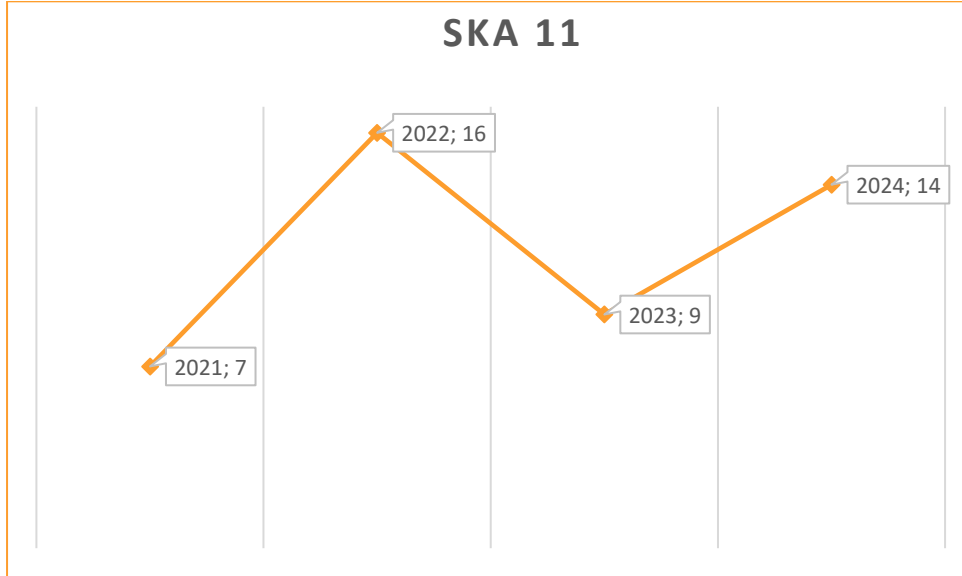
Çilek, C., (2023).
Modern Türkiye'nin İnşası Sürecinde Adalar'ın Sosyal Hareketliliğinin İade Politikalarına
Bir Örnek Olarak Ada Şenlikleri ve Müsabakalar.
II. İstanbul Adaları Sempozyumu (Pp.127-147). İstanbul, Turkey

Emir, O., Işık, O., & Ermiş, M., (2024).
Afet Sonrası İlk Müdahale Ekiplerine Yönelik Son Kilometre Lojistik Planlaması İçin
Geliştirilen Simülasyon Modellerinin İncelenmesi.
43. Yöneylem Araştırması ve Endüstri Mühendisliği Ulusal Kongresi, Trabzon, Turkey

Kaynak 2: Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS)

5.2. SKA 11 Kapsamında Geçmiş 4 Yıla İlişkin Akademik Yayın Sayıları

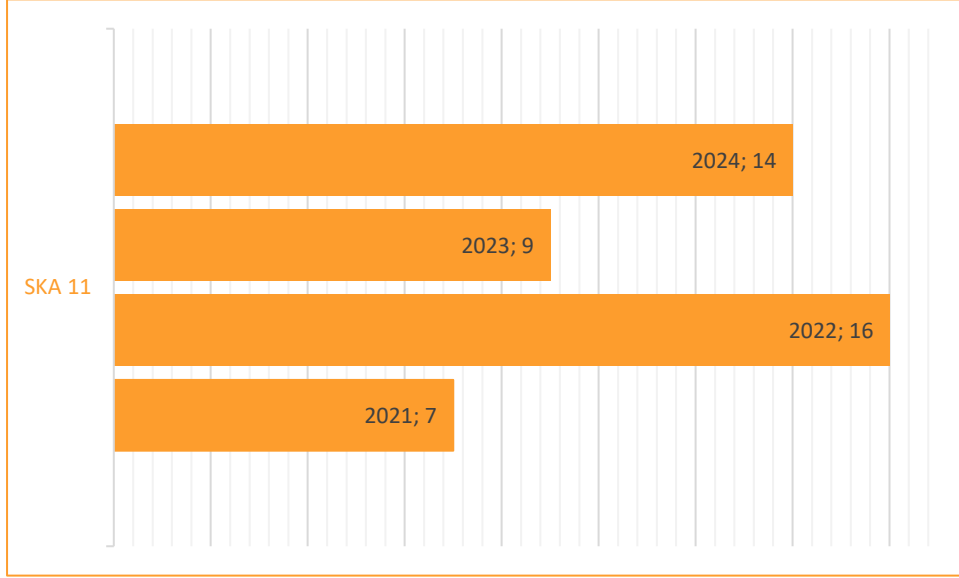
Grafik 1: SKA 11'e Yönelik Geçmiş 4 Yıla İlişkin Yayın Sayıları Çizgi Grafiği



Kaynak 3: Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS)

Grafik 1’de aktarıldığı üzere, İstanbul Kültür Üniversitesi’nde Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar amacına yönelik 2021 yılında 7, 2022 yılında 16 ve 2023 yılında 9 akademik yayın üretilmiş; 2024 yılında ise bu sayı 14’e yükselmiştir.

Grafik 2: SKA 11’e Yönelik Geçmiş 4 Yıla İlişkin Yayın Sayıları Kümelenmiş Çubuk Grafiği



Kaynak 4: Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS)

6. SKA 11'e İlişkin Programlar

İstanbul Kültür Üniversitesi, Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar amacı ile doğrudan ilişkili ön lisans, lisans ve lisansüstü programlar kapsamında her yıl düzenli olarak öğrenci kabul etmektedir. Bu programlar; şehirleşme, yapılaşma, çevresel tasarım, mimari koruma, toplumsal yapı ve kültürel miras gibi SKA 11'in temel bileşenleriyle doğrudan ilişkili disiplinlerde eğitim sunmaktadır.

Üniversitemizde açık olan programlarda, SKA 11'e yönelik farkındalık oluşturmayı amaçlayan içeriklerin yer aldığı dersler düzenlenmekte; şehirlerin sürdürülebilirliği, afet dayanıklılığı, tarihi yapıların korunması ve iklim dostu yapılı çevre tasarımı gibi konulara öğretim programlarında yer verilmektedir. Bu alanlarda görev yapan akademik personel, sürdürülebilir şehirler konusunda güncel araştırmaları ve uygulamaları izlemekte; ilgili temalarda yürütülen etkinlik, proje ve stüdyo çalışmalarıyla müfredat dışı öğrenme süreçleri de desteklenmektedir.

Söz konusu programlar aracılığıyla, öğrencilerin kentsel yaşamın çevresel, sosyal ve kültürel boyutlarına yönelik çok yönlü bir bakış açısıyla yetişmeleri hedeflenmektedir. Bu kapsamda SKA 11'i destekleyen 2024 yılına ilişkin programlar, Tablo 3'de belirtildiği gibidir.

Tablo 3: SKA 11'e Yönelik Programlar

Ön Lisans Programları
Alternatif Enerji Kaynakları Programı
İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi Programı
Lisans Programları
İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü
Mimarlık Bölümü
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Lisansüstü Programları
Çevre Tasarımı (Tezli)
Gayrimenkul Geliştirme (Tezsiz)
Geoteknik (Doktora)
Geoteknik (Tezli/Tezsiz)
İç Mimarlık (Tezli)
İngiliz Dili Eğitimi (İngilizce – Tezli)

İngiliz Dili ve Edebiyatı (Tezli)
Kentsel Tasarım (Tezli)
Mimarî Tasarım (Tezli/Tezsiz)
Mimarî Mühendislik (Tezli/Tezsiz)
Mimarlık (Doktora)
Mimarlık (Tezli)
Mimarlık Tarihi ve Restorasyon (Tezli)
Şehircilik (Tezli)
Türk Dili ve Edebiyatı (Doktora)
Türk Dili ve Edebiyatı (Tezli)
Yapı (Doktora)
Yapı (Tezli/Tezsiz)
Yapım Yönetimi ve Teknolojisi (Tezli)





T.C.
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ



SÜRKAM
İstanbul Kültür Üniversitesi
Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi